PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Aika yleinen tuntui olevan usko, että kaikki Suomen maitotilat ovat suuria laitoksia, joissa on vähintään sata lehmää. **MAIDONTUOTTAJA OIVA PITKÄNEN, KUUSAMO**

13.02.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 8.06
ja laskee kello 17.04
Oulussa kello 8.27
ja laskee kello 16.38
Utsjoella kello 8.57
ja laskee kello 15.56

Päivän sana

13.2. Vielä hän esitti heille vertauksen: ”Taivasten valtakunta on kuin hapate. Kun nainen sekoitti sen kolmeen vakalliseen jauhoja, koko taikina happani.” Matt. 13:33
14.2. Mitä pitäisi vielä tehdä viinitarhalleni? Mitä jäi tekemättä? Minä odotin siltä rypäleitä, miksi se kasvoi villimarjoja? Jes. 5:4

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Sulo, Sulho
Huomenna tiistaina: Ystävänpäivä, Voitto, Valentin, Tino

Mietelause

Kas vain, autoja aivan loputtomasti,
liiketaloja avarin akkunoin.
Rahallisuus on ehtinyt tänne asti
enemmänkin kuin aavistella voin.

Aaro Hellaakoski

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, “Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Neiti Yksinäinen, onnen kerjäläinen

Tuttavapiiriini kuului kerran Neiti Yksinäinen, joka ei osannut olla yksin. Hän koki olevansa yksin yksinäinen, onnen kerjäläinen (niin kuin Tuomari Nurmio laulaa) ja karkotti ihmiset jo ennen ystävystymistä takertumalla ”uhriinsa” kuin takiainen.

Neiti Y puhui toiset pyörryksiin ja varmasti itsensäkin – eikä ymmärtänyt, miten hänen kärjistynyt käytöksensä muihin vaikutti. Takertuminen ja puhetulva olivat Neiti Y:n keinot suojautua todelliselta kohtaamiselta, jota hän sekä halusi että pelkäsi.

Uusien ystävyyssuhteiden luominen ei ole kaikille helppoa, ja yksinäisyyden tunnustaminen saattaa hävettää.

Yksinäiseltä puuttuvat läheiset, jotka toimivat peilikuvina ja neuvonantajina. Näin vuorovaikutustaidot voivat hiljalleen heiketä, eikä ihminen enää osaa lähestyä muita luontevasti.

Elämäntilanne, esimerkiksi puolison kuolema tai sairaus, voi tuoda yksinäisyyden niidenkin elämään, jotka ennen ystävystyivät helposti. Kun yksinäisyys ei ole vapaaehtoista, siitä seuraa helposti masennusta ja muita mielenterveysongelmia, jotka uhkaavat työkykyä.

Toisaalta yksinäisyydestä voi myös oppia nauttimaan.

Yksinäisyys voi olla vapaudesta päihdyttävää viiniä, lääkettä tai myrkkyä kuten ranskalainen kirjailijatar Colette (1874–1954) kirjoittaa.

Mutta miten päästä yksinäisyydestä, kun harrastukset on jo koeteltu, eikä ketään läheisempää ole löytynyt?

Vesa Nevalaisen viisas, käytännönläheinen ja hauska kirja Yksinäisyys (2009) antaa paljon ajattelemisen aihetta niillekin, jotka eivät kärsi yksinäisyydestä.

Nevalainen käsittelee monipuolisesti yllättäviäkin syitä yksinäisyyteen, esimerkiksi hyvät ominaisuudet ja sattuma, eikä ratkaisuja esitellä simbsalabim-tyyppisesti.

Ystävystymiseen sisältyy tietoja ja taitoja, joita voi havainnoida ja opiskella. Itsetutkiskelun voi aloittaa vaikka Nevalaisen kirjaa lukemalla.

Olenko kiinnostunut muista ihmisistä vai kerronko vain omista asioistani? Käynkö tarpeeksi paikoissa, joissa tapaan uusia ihmisiä? Onko minulla voimakkaasti ilmaistuja asenteita, joita muut ihmiset saattavat vierastaa? Miten päihteet vaikuttavat käytökseeni? Voisinko kehittää olemassa olevia ihmissuhteitani ystävyyden suuntaan?

Yksinäisyydestä pääsemistä ei kannata jättää sattuman tai vanhojen, jo huonoiksi havaittujen keinojen varaan.

Mikäli yksinäisyyden takana on hoitoa vaativa mielenterveysongelma, esimerkiksi masennus tai persoonallisuushäiriö, tarvitaan ammattiapua. Kaikki eivät vieläkään tiedä, että masennukseen on olemassa tehokasta lääkehoitoa, jota tulisi jatkaa vähintään puoli vuotta uusimisriskin välttämiseksi.

Entä mitä tapahtui Neiti Yksinäiselle?

Näin hänet äskettäin sattumalta ja ainakin yksi ystävä käveli reippaasti hänen rinnallaan: pitkäkarvainen, ruskea koira. Toivon, että Neiti Y on ottanut yksinäisyyden ystäväkseen ja oppinut etsimään ystäviä rennompaan tyyliin.

ANNA LASSILA
on lapinjärveläinen luomuviljelijä ja kirjailija.
gutgebautt@hotmail.com

Sarka etsii karjatalousaiheista kesäkohdetta

Suomen maatalousmuseo Sarka etsii parhaillaan yhteistyökumppanikseen ensi kesän kesäkohdetta.

Kohteen tulee aihepiiriltään käsitellä maatalouden tai maaseudun historiaa tai nykyaikaa. Tarkoituksena on nostaa maataloushistorian harrastuksen ja paikallisen kulttuuritoiminnan arvostusta.

Tänä vuonna kesäkohteen valinnassa annetaan erityistä arvoa sille, että kohde esittelee karjatalouden historiaa ja kehitystä. Kohde voi sijaita missä päin Suomea tahansa.

Kohteen on oltava toiminnaltaan aktiivinen ja oman esineistönsä tai rakennuskantansa tarinat tunteva. Kohdetta tulee hoitaa jatkuvuudella ja asianmukaisesti.

Kesäkohde toimii Suomen maatalousmuseon etänäyttelynä yhden kesän ajan. Kesäkohde saa tarvittaessa maatalousmuseolta neuvoja ja vinkkejä toimintaansa, sen toimintaa esitellään muun muassa Saran verkkosivuilla ja kesälehdessä sekä lehdistötiedottein. Valintaan ei liity rahapalkintoa.

Kesäkohteeksi voi hakea vapaamuotoisella hakemuksella, joka lähetetään 16.3. mennessä Suomen maatalousmuseo Sarkaan. Hakemuksen tulee sisältää kuvaus kohteesta sekä liitteenä esimerkiksi esite, valokuvia, kokoelmaluettelo tai vastaava, toimintasuunnitelma tai selostus siitä, mikä erityinen piirre kohteella on.

Valittu kohde julkistetaan maaliskuussa 2012.

Sarka hakee kesäkohdetta nyt viidennen kerran. Viime vuonna kesäkohteena oli Riihipihan museoalue Vuolijoella. Tätä ennen kesäkohteet ovat sijainneet Korpilahdella, Nilsiässä sekä Yläneellä.

MT

PEKKA FALI

Lähietäisyydeltä pääsivät ruuan tuotantoon tutustumaan muun muassa opettaja Isto Rajala (vas.) ja oppilaat Markus Pätsi, Jonna Määttä, Krista Vohlakari, Annukka Määttä, Janrik Heiskanen ja Sari Kivilahti.

Täältäkö ruoka tulee?

Kuusamon nuoret saivat tutustua oikeaan navettaan. Lehmän kohtasi ensimmäistä kertaa myös muutama aikuinen.

KUUSAMO (MT)
Kuusamon MTK-yhdistyksen tempaus yläasteen koululaisten tutustuttamiseksi maatalouteen ja maitotilan toimintaan tuli tarpeeseen. **Oiva** ja **Pauli Pitkäsen** navetassa kuultiin monta yllättynyttä kommenttia, ja monet kohtasivat elävän lehmän ensimmäistä kertaa.

”Aika yleinen tuntui olevan usko, että kaikki Suomen maitotilat ovat suuria laitoksia, joissa on vähintään sata lehmää. Kuusamossa sellaisia navettoja ei kuitenkaan ole yhtään”, yhdistyksen puheenjohtaja Oiva Pitkänen toteaa.

Pitkäsen pihatossa on 55 lehmää ja saman verran nuorta karjaa.

Vääriä käsityksiä tuli kumottua muitakin, ja koululaiset näkivät omin silmin, mistä ruoka tulee.

”Hieman yllätti, että muutamat opettajatkin kohtasivat täällä lehmän ensimmäistä kertaa lähietäisyydellä”, yhdistyksen sihteeri **Ulla Käkilehto** sanoo. Taajamissa asuvat näkevät eläimiä useimmiten vain auton ikkunasta.

Olisiko tästä ammatiksi?
Pitkänen kertoo, että nuorille haluttiin esitellä maataloutta myös mahdollisena ammatina. Kuusamossa puhutaan ennen kaikkea matkailusta ja seuraavaksi metsätaloudesta. Myös maatalous on kuitenkin edelleen hengissä ja tarjoaa työtä monille.

Pitkäsen mielestä maataloutta ei kannata esitellä katoavana alana. Ruokaa syödään vastakin, ja sitä tuottamaan tarvitaan osaavia ihmisiä.

Tiistaina navetassa vierailleet Rukan koulun yhdeksäsluokkalaiset olivat selvästi kiinnostuneita näkemästään.

Niin lypsyrobotin kuin vasikoiden ruokinta-automaatinkin toiminta tuli tutuksi.

Oppilaat saivat seurata myös Faban seminologin **Salli Sarajärven** tekemää tiineystarkastusta.

Päähuomion ottivat tietysti vasikat.

”Harva voi vastustaa pikku vasikkaa. Niitä paijaamassa on nähty niin pehmoja kuin koviksiakin”, Käkilehto kertoo.

Yhdeksännellä luokalla ammatinvalinta ei yleensä ole vielä varmistunut. Maataloutta tai eläinten parissa työskentelyä miettivät kuitenkin varsin monet.

”Erityisesti tytöt ovat kiinnostuneita eläinlääkärin ammatista”, Pitkänen toteaa.

Parin viikon aikana Pitkäsen navetassa kävi liki 250 koululaista. Opettajien toivomus olisi, että vastaavia käyntejä järjestettäisiin kaikille ikäluokille, mutta Pitkänen ei vielä lupaa.

”On tämä aika kova urakka ollut. Ryhmiä on käynyt kahdeksan, ja jokaisen ryhmän kanssa kuluu tilan väen aikaa kolmisen tuntia. Lisäksi sihteeri on mukana koululaisten bussissa ja kertoo yleistietoa maataloudesta. Se olisi aika paljon jokavuotiseksi työksi.”

MTK:n yhdistyksen työ on kuitenkin tärkeää, sillä Kuusamon seudulla ei ole maaseutualan oppilaitoksia, jossa alaan olisi mahdollista tutustua.

Koululaisten kuljetukset maksettiin Kuusamon maaseutuohjelmarahasta. Suojavarusteet saatiin sponsoreilta.

JOUKO RÖNKKÖ

Vasikka ja Anette Kurtti ystävystyivät.

LUKENUT MIES

Oikeassa olevat

Vanhojen ukkojen tarinoita on mukava lukea. Teksti ei enää välttämättä ole täysin kirkasta mutta sitäkin pelkistetympää. Lukija ymmärtää varmasti, mitä kirjoittaja haluaa sanoa.

Iiro Viinanen ja **Esko Seppänen** osaavat ja uskaltavat sanoa. Esko Seppänen on ikuinen radiotoimittaja, jolle on tunnusomaista tehdä talouskäsitteet ymmärrettäviksi ja hauskoiksi muista yhteyksistä lainattujen kielikuvien ja muotitermien avulla. Iiro Viinanen on yritysmaailmasta politiikkaan eksynyt insinööri, jolla on suoranuottinen ratkaisu joka tilanteeseen.

Työelämän jälkeen molemmille jäi riittävästi sanottavaa. Kustantajan ei kuulemma tarvinnut paljonkaan houkutella, kun kaksi saman sairauden kohtaamaa veteraania löysivät kumppaneiksi.

Politiikan kahden ääripään kirjekeskustelu toimii erinomaisesti. Jos tuollainen torvensoittaja paasaisi omaa ajatteluaan kolmesataa sivua, lukija kyllästyisi perin pohjin, etenkin jos ei kaikessa jaa kirjoittajan näkemyksiä. Nyt näkökulma vaihtuu sopivasti toverillisella naljailulla maustettuna mutta riitelemättä.

Seppänen on vasemmistolainen, enemmän punainen kuin punavihreä. Hänen ajattelunsa tiivistyy kirjeissä vielä rennommin kuin muistelmissa vuosi pari sitten.

Viinanen taas on luupää, toistaiseksi viimeinen suomalainen valtiovarainministeri, joka on uskonut deflaatioon. Hän uskoo vieläkin, että kaikki 1990-luvun leikkaukset olivat paitsi välttämättömiä myös lapsellisen riittämättömiä. Viinasen mukaan nyt pitäisi heti poistaa ay-liikkeen jäsenmaksujen verovähennysoikeus, maataloustuki, niin ja ay-liikkeen jäsenmaksujen verovähennysoikeus.

Vanhoilla päivillään Viinanen on ryhtynyt vesien suojelijaksi, tarkemmin sanottuna turvetuotannon vastustajaksi. Ei voi kieltää, että tässä kohdin hänen ajattelussaan on järjen hiven.

Molemmat soittavat yhteistä mollia loppusävelekseen. He ovat valmiit eutanasiaan, avustettuun kuolemaan. Perustelut eroavat. Seppänen haluaa välttää mahdolliset valtavat kivut, joita suomalaiset lääkärit eivät osaa tai halua poistaa. Yksityisyrittäjä Viinanen kavahtaa loppuun asti mahdollisuutta elää yhtään kunnan kustannuksella.

PEKKA ALAROTU

Iiro Viinanen ja Esko Seppänen: Vasen oikea, oikea vasen – Keskustelukirjeitä. 311 sivua. Minerva.

KIRJA

Ohjeita talon hoitoon

Curatio Turunmaan korjausrakentamisyhdistys on julkaissut vanhojen rakennusten historiaa ja hoitoa käsittelevän kirjan.

Kirja julkaistiin viime vuonna ruotsiksi. Suomenkielinen käännös tuli painosta tammikuussa. Pääpaino on Turunmaan saariston vanhoissa rakennuksissa, mutta käännöksessä on otettu huomioon myös muun maan tarpeet.

Kirjoittajien mielestä tiedot ovat hyvin sovellettavissa kaikkien perinteisin tekniikoin rakennettujen suomalaisten puutalojen hoitamiseen. Vanhat talot voivat säilyä, jos niiden arvo tunnustetaan, niitä hoidetaan sydämellä ja kunnostetaan perinteisillä, vanhaa kunnioittavilla ja kestävillä tavoilla.

Kirja sopii alan ammattilaisille ja maallikoille.

VEIKKO NIITTYMAA

Vanhan talon historia ja hoito. 224 sivua. Moreeni.